

Motor 2014

Gäller från 2014-05-01

Innehåll

Försäkringsgivare	3	Tilläggförsäkringar och Särskilda villkor.....	18
Begreppsförklaringar	3	A Hyrbilsförsäkring för personbil (fordonsklass 01) och lätt lastbil (fordonsklass 50)	18
Fordonsklasser	3	B Djurkollisionsförsäkring för personbil (fordonsklass 01), lätt lastbil (fordonsklass 50) och husbil (fordonsklass 65)	19
Försäkringsvillkor Motor 2014.....	5	C Bild- och ljudutrustningsförsäkring för personbil (fordonsklass 01) lätt lastbil (fordonsklass 50) och husbil (fordonsklass 65)	19
1 Försäkringsformer och giltighetsområde	5	D Försäkring för avställt fordon.....	19
11 Försäkringsformer	5	E Försäkring för husvagn (fordonsklass 60) och husbil (fordonsklass 65)	19
12 Giltighetsområde	5	F Begränsad ersättning för bil av årsmodell före 1965.....	20
13 Gemensam självrisk.....	5	H Avbrottsförsäkring för traktorer och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86) samt tung lastbil (fordonsklass 51)	21
2 Trafikförsäkring.....	5	J Vagnskadeförsäkring för släpvagn till traktor som används i lantbruk, park- eller trädgårds-skötsel (fordonsklass 81)	22
21 Omfattning	5	K Årsförsäkring för terrängskoter (fordonsklass 35)	22
22 Självrisk	6	L Handikappanpassad personbil (fordonsklass 01) .	22
3 Kaskoförsäkring	6	N Medförsäkrat släp till terrängskoter	22
32 Vagnskadeförsäkring	7	Särskilda bestämmelser för motorfordonsförsäkring ..	23
33 Brandförsäkring	8	Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen	23
34 Glasrutförsäkring	8	Anmälan av skada	23
35 Stöldförsäkring	9	Tvist om egendomsvärde	23
36 Maskinskadeförsäkring för personbil (fordonsklass 01), lätt lastbil (fordonsklass 50) och husbil (fordonsklass 65)	10	Undantag för annans garantiåtagande.....	23
37 Utökat skydd	12	Dammgenombrott	23
38 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring	12	Skada vid krig eller liknande händelser	23
4 Räddningsförsäkring.....	13		
41 Omfattning	13		
42 Ersättningsregler.....	14		
5 Rättsskyddsförsäkring	15		
51 Vem försäkringen gäller för	15		
52 Vilka tvister försäkringen gäller för	15		
53 Vilka brottmål försäkringen gäller för	15		
54 Val av ombud eller försvarare	15		
55 Vilka kostnader försäkringen ersätter	16		
56 Självrisk och högsta ersättningsbelopp	16		
57 När försäkringen gäller	16		
58 Geografisk omfattning	16		
59 Återkrav	16		
6 Bestämmelser om premieberäkning.....	17		
61 Uppgift till grund för premien.....	17		
62 Bonus	17		
63 Rabatt	18		

Dina Försäkringars skadejour har öppet alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0771-77 10 00

Du får snabb och effektiv hjälp.

Vid behov av hjälp **utomlands** ring **+46 771-77 10 00**

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Dina Försäkring AB, Box 2372, 103 18 Stockholm. Den som administrerar och som i första hand ska kontaktas i alla frågor som rör försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Begreppsförklaringar

Försäkringstagare

Du som har avtal om försäkring med oss.

Försäkrad

Var och en till vars förmån försäkring gäller enligt försäkringsavtal.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Självrisk

Del av skadekostnad som den du själv svarar för. Självrisk dras från skadeersättningen. Vid trafikförsäkring återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Säkerhetsföreskrift

Föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos dig eller därmed jämställd person.

TSL, Trafikskadelagen

Lag som reglerar vilken ersättning som kan utgå vid skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det prisbasbelopp som gällde för januari månad det år skadan hände.

Fordonsklasser

Den fordonsklass (fkl) som gäller för din försäkring anges i försäkringsbrevet.

I nedanstående definitioner anger siffrorna den fordonsklass premien beräknats efter.

- 01 Personbil, inte använd i yrkesmässig trafik eller i yrkesmässig uthyrning för kortare tid än ett år
- 05 Taxi
- 06 Buss
- 13 Motorcykel över 125 kubikcentimeter
- 14 Motorcykel högst 125 kubikcentimeter
- 17 Personbil för yrkesmässig uthyrning för kortare tid än ett år
- 19 Moped
- 35 Terrängskoter, Årsförsäkring
- 36 Terrängvagn
- 41 Brandbil
- 50 Lastbil med totalvikt av högst 3 500 kg, inte använd i yrkesmässig uthyrning för kortare tid än ett år
- 51-55 Lastbil med totalvikt över 3 500 kg, dock inte lastbil med totalvikt av lägst 10 000 kg och med årlig körsträcka av lägst 100 000 km
 - 51 Lastbil inte använd i yrkesmässig trafik eller för andra transporter mot ersättning och inte heller hänförlig till fkl 53-55
 - 52 Lastbil använd i yrkesmässig trafik eller för andra transporter mot ersättning och inte hänförlig till fkl 53-55
 - 53 Lastbil konstruerad som dragfordon för påhängsvagn
 - 54 Lastbil försedd med tipp och inte hänförlig till fkl
 - 55 Lastbil av typ specialfordon
- 56-59 Lastbil med totalvikt av lägst 10 000 kg och årlig körsträcka av lägst 100 000 km
 - 56 Lastbil inte hänförlig till fkl 57-59
 - 57 Lastbil konstruerad som dragfordon till påhängsvagn
 - 58 Lastbil försedd med tipp och inte hänförlig till fkl 59
 - 59 Lastbil av typ specialfordon

- 60 Husvagn inte använd i yrkesmässig uthyrning
- 61-63 Släp- eller påhängsvagn
 - 61 Registreringspliktig släp- eller påhängsvagn, dock inte husvagn eller fordon hänförligt till fkl 62-63
 - 62 Registreringspliktig släp- eller påhängsvagn försedd med tipp, inte hänförlig till fkl 63
 - 63 Registreringspliktig släp- eller påhängsvagn av typ specialfordon (se nedan)
- 65 Husbil, inte uthyrning
- 66 Husvagn för yrkesmässig uthyrning
- 67 Lastbil med totalvikt högst 3 500 kg för yrkesmässig uthyrning
- 80 Traktor eller motorredskap huvudsakligen använd i skogsbruk
- 81 Traktor huvudsakligen använd i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel
- 82 Lastmaskin (hjul- eller bandburen), inte hänförlig till fkl 80 eller 86
- 83 Traktor eller motorredskap huvudsakligen använd för person- eller godsbefordran, inte hänförlig till fkl 80, 81 eller 86
- 84 Gaffeltruck, inte hänförlig till fkl 80 eller 86
- 85 Motorredskap inte hänförligt till annan fordonsklass
- 86 Motorredskap huvudsakligen använt i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel.

Specialfordon

Hästtransport

Fordon med täckt karosseri speciellt inrättat för transport av häst.

Betongfordon

Fordon med karosseri bestående av s k roterare eller annan transportbehållare för transport av betong, murbruk, kalk och dylikt.

Tankfordon

Fordon med tankutrustning för transport av flytande eller pulverformiga varor.

Möbelbuss

Fordon med täckt karosseri speciellt inrättat för transport av möbler.

Kyl- eller värmefordon

Fordon med täckt karosseri avsett för kyl- eller värmefordon.

Soptransportfordon

Fordon med fast anordning för transport av sopor.

Biltransportfordon

Fordon med speciell anordning för transport av mer än fyra bilar.

Personlyft

Fordon med speciell anordning för lyft av personer (arbetsplattform).

Övriga specialfordon

Försäkringsvillkor Motor 2014

1 Försäkringsformer och giltighetsområde

11 Försäkringsformer

Motorfordonsförsäkring består av en eller flera av följande försäkringsformer:

- a) trafikförsäkring
- b) vagnskadeförsäkring
- c) brandförsäkring
- d) glasrutförsäkring
- e) stöldförsäkring
- f) maskinskadeförsäkring
- g) utökat skydd
- h) räddningsförsäkring
- i) rättsskyddsförsäkring
- j) hyrbilsförsäkring
- k) djurkollisionsförsäkring
- l) utrustningsförsäkring.

Försäkringsformerna b) - g) kallas kaskoförsäkring. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

12 Giltighetsområde

Försäkringen gäller i Norden och de länder som omfattas av Gröna kort-avtalet samt under transport mellan dessa länder. Försäkring för fordon som ställts av i Vägtrafikregistret gäller endast i Sverige (se vidare under Särskilda villkor punkt D).

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

13 Gemensam självrisk

Om ersättning för en egendomsskada regleras genom flera delar av försäkringen eller genom flera försäkringar hos oss, tillämpar vi endast en grundsälvrisk, den högsta. Denna bestämmelse gäller inte för ansvars-, trafik- och rättsskyddssälvrisk.

2 Trafikförsäkring

21 Omfattning

211 Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen (TSL) för person- eller sakskada, som är en följd av trafik med fordonet. Ersättning lämnas inte för skada på fordonet eller egendom som transporterats med fordonet. Utöver reglerna i TSL kan skadad förare eller passagerare få ersättning upp till 1/2 prisbasbelopp för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som till exempel kameror, smycken, ringar och inte heller pengar eller värdehandlingar.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av TSL regleras enligt skadelandets lagstiftning.

212 Vid skada på egendom kan ersättning minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, dvs. själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till ¼ prisbasbelopp. För den del av skadan som överstiger ¼ prisbasbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i TSL.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

- a) vid skada på
 - motordrivet fordon
 - fordon som är kopplat till motordrivet fordon
 - spårbundet fordon
 - egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
 - egendom som tillhör dig eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

213 Du ska omedelbart meddela oss om du krävs på skadestånd och kravet leder till rättegång. Du ska följa våra anvisningar. Om försäkringen gäller för skadan betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången.

214 Det är inte bindande för oss om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstolsdom, om du inte fullgjort din anmälningsskyldighet enligt 213.

22 Självrisk

221 Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självrisabeloppen.

222 Trafikförsäkringen gäller med en självrisk av 1/10 prisbasbelopp

- a) om föraren kört fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att köra fordonet, eller
- b) vid otillåten övningskörning, eller
- c) om straffreläggande eller dom som vunnit laga kraft visar att föraren
 - gjort sig skyldig till rattfylleri
 - varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol, eller
 - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Denna självrisk tillämpas inte vid rattfylleri eller påverkan av annat berusningsmedel än alkohol om det framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Dessutom har vi rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i TSL.

223 Trafikförsäkring för personbil (fordonsklass 01 och 17), lätt lastbil (fordonsklass 50 och 67) och husbil (fordonsklass 65 med totalvikt av högst 3 500 kg) samt motorcykel (fordonsklass 13) gäller med en självrisk på 1 000 kr om annan än du kört fordonet och denne (föraren) var under 24 år när skadan hände (så kallad ungdomssjälvrisk).

224 Självrisk enligt 221-223 tillämpas inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om du kan bevisa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon dels det inte visas att du eller föraren är medvållande eller att bristfällighet på ditt fordon har medverkat till skadan.

225 Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi får inte kräva mer än 1/10 prisbasbelopp av fysisk person för en och samma skada. Detta gäller även om summan av gällande självrisiker enligt 221-223 är högre.

226 Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring.

3 Kaskoförsäkring

Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

311 Försäkrad egendom

- a) Fordonet.
- b) Utrustning i eller på fordonet om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag. Utrustning kan vara fast monterad eller lös. Med fast monterad utrustning menas utrustning som är monterad i eller på fordonet och så monterad att det krävs verktyg för att ta bort den. För musikanläggning, telefon och annan kommunikationsutrustning samt tillbehör till dessa krävs fast montering för att utrustningen ska ingå i försäkringen. Finns det i fordonet en fast monterad kassett eller liknande och om utrustningen är avsedd för och placerad i denna, ingår även sådan utrustning i försäkringen.

Ersätts inte

Mobiltelefon, FM-sändare, GPS och CD/DVD-skivor för till exempel musik, datalagring eller navigation. Drivmedel till exempel bensin, diesel, gas, bränsleceller.

- c) Avmonterad fordonsdel eller försäkrad utrustning enligt b). Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbil, lastbil med totalvikt av högst 3 500 kg, terränghjuling, husvagn och för husbil gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet.

Anmärkning

Om elektronisk utrustning är avmonterad och kan användas utanför fordonet omfattas utrustningen inte av fordonets försäkring. I stället för vad som anges i c) gäller dock följande för avmonterad fordonsdel hörande till fordon i fordonsklass 80-86: Avmonterad fordonsdel och utrustning omfattas under förutsättning att det är fråga om egendom som är tillverkad för att uteslutande brukas i eller på fordonet. Som fordonsdel eller utrustning räknas inte arbetsredskap som är speciella för lantbruk, till exempel redskap för besprutning, jordbearbetning, sådd eller skörd.

312 Försäkrat intresse

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare. Den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Det innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger det eller huvudsakligen brukar det. Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren (intill hans återstående fordran). Om du har hyrt fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

313 Försäkringen gäller inte vid skada:

- som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på till exempel bana, allmän eller enskild väg, om inte vi i förväg särskilt åtagit sig detta
- Som kan ersättas av annan eller genom annan försäkring
- om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål.

314 Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring

Ersättning vid skada kan minskas eller utebli

- om föraren kört eller dragit fordonet utan att ha det körkort, förarbevis eller motsvarande som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att få köra fordonet, eller
- vid otillåten övningskörning, eller
- om du gjort dig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol. Försäkringen gäller dock om du kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta
- om annan än du kört fordonet under sådana förhållanden som anges i a), b) och c). Försäkringen gäller dock om du kan göra sannolikt att du inte insett eller bort inse detta eller att du gjort vad du kunnat för att förhindra körningen
- för personbil om skadans uppkomst, helt eller delvis, har samband med att fordonet byggts om eller trimmats (till exempel chiptrimning av bil) om inte du underrättat oss om ändringen så att vi kunnat ta hänsyn till detta vid försäkringens tecknande
- för motorcykel, moped eller terrängskoter om skadans uppkomst, helt eller delvis, har samband med att fordonet byggts om eller trimmats (till exempel borttagen strypning hos mopeder och motorcyklar eller montering av hastighetshöjande komponenter som inte överensstämmer med registreringsbeviset eller svenskt typgodkännande).

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

32 Vagnskadeförsäkring

321 Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man (annan person än du eller den som med ditt samtycke haft tillsyn över fordonet). Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel.

För släpvagn avsedd för hästtransport gäller försäkringen även för skada genom inre plötslig och oförutsebar olyckshändelse orsakad av häst.

322 Försäkringen gäller inte för skada

- som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på till exempel bana, allmän eller enskild väg, om inte vi i förväg särskilt åtagit oss detta
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- som beror på att fordonet tankats med fel drivmedel
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 321 betalas dock
- som avses i 331, brandförsäkring eller 351, stöldförsäkring
- på terrängskoter (fordonsklass 35) till följd av brukande på öppet vatten
- för skada som är orsakad av råttor, möss eller andra skadedjur.

323 Säkerhetsföreskrifter för vagnskadeförsäkring

1. Avställt fordon eller fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.
 2. Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
 3. Fordonets maximilast får inte överskridas.
 4. Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
 5. Fordonet ska uppfylla lagstadgade krav på fordonsutrustning (till exempel mönsterdjup, bromsar, belysning).
 6. I släpvagn avsedd för hästtransport ska en skadebegränsande säkerhetsbom vara monterad framför hästen.
- Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

324 Vid varje skadetillfälle gäller i försäkringsbrevet angiven självrisk. Vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man är självrisken begränsad till 2 000 kr.

325 Vagnskadeförsäkringen för personbil, lätt lastbil och husbil med totalvikt av högst 3 500 kg samt motorcykel gäller med en extra självrisk på 1 000 kr om annan än försäkringstagaren kört fordonet och denne (föraren) var under 24 år när skadan hände (ungdomssjälvrisk). Vid samtidig trafik- och vagnskada tas endast ungdomssjälvrisken som gäller för trafikskadan ut.

33 Brandförsäkring

331 Försäkringen gäller för skada

- a) genom brand som anlagts av annan än dig eller den som med ditt samtycke haft tillsyn över fordonet,
- b) eld som kommit lös, åskslag eller explosion,
- c) på elektriska kablar genom kortslutning samt direkt uppkomna följdskador på elektriska komponenter.

332 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på motor, ljuddämpare, däck och slangar genom explosion i dessa
- b) genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning.

333 Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring

1. Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av Statens Provningsanstalt, Sprängämnesinspektionen eller SEMKO AB. Fabrikantens anvisningar ska följas.
2. Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras ska iakttas.
3. Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
4. Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

För traktorer och motorredskap (fordonsklass 80-86) gäller dessutom följande:

1. Fordonet ska vara utrustat med huvudströmbrytare. Strömmen ska brytas när fordonet lämnas utan tillsyn, vid reparation, service och rengöring.
2. Traktorer och skördetröskor av årsmodell 2000 eller senare ska vara försedda med minst en handbrandsläckare av EN-klass 34A233BC. Traktorer och skördetröskor av årsmodell 1996 – 1999 ska vara försedda med minst en handbrandsläckare av lägst klass ABE II eller motsvarande.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

334 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

34 Glasrutförsäkring

341 Försäkringen gäller för skada som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats. Skada på annan glaskonstruktion, till exempel strålkastare, glastak och takluckor omfattas inte.

342 Försäkringen gäller inte för skada som skett

- a) när fordonet kolliderat, välvt eller kört av vägen. Detta undantag tillämpas dock inte för terrängskoter (fordonsklass 35)
- b) under tävling med fordonet eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på till exempel bana, allmän eller enskild väg, om inte vi i förväg särskilt åtagit oss detta.

343 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

35 Stöldförsäkring

351 Försäkringen gäller för skada

- a) genom stöld
- b) genom tillgrepp av fortskaffningsmedel
- c) genom försök till sådana brott.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag vi fått komplett skriftlig skadeanmälan samt övriga handlingar och nycklar som är nödvändiga för skadans reglerande.

Vid stöld av försäkrad utrustning enligt 311 b) krävs att utrustningen är fast monterad på fordonet eller förvarad i detta.

Vid stöld eller försök till stöld av utrustning för överföring av bild och ljud (till exempel fast monterad anläggning för radio, musik, telefoni, system för data, tv, video, DVD samt navigering), är ersättningen begränsad till 10 000 kr. Begränsningen gäller dock inte för sådan utrustning som seriemässigt integrerats i fordonets fasta instrumentering i samband med nytillverkningen av fordonet.

Vid stöld eller försök till stöld av extraljus som är fast monterade på fordonet ersätts högst 10 000 kr.

För personbil, motorcykel, terränghjuling och lätt lastbil är ersättningen begränsad till högst 35 000 kr vid stöld av hjul. För hjul som är originalmonterade tillämpas ingen beloppsbegränsning.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul som inte har hjullås monterat är högsta ersättning 20 000 kr.

352 Försäkringen gäller inte för skada genom tillgrepp av fortskaffningsmedel eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person som tillhör samma hushåll som dig.

Anmärkning till 351 och 352

Begreppet **stöld** är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället **olovligt brukande**, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, till exempel om en hyrd bil inte återlämnas.

353 Säkerhetsföreskrifter

1. När fordonet lämnas ska försäkrad egendom enligt 311 b) och c), som finns i fordonet, vara inlåst i detta.
2. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 311 c), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme, som endast disponeras av dig. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

Om dessa föreskrifter inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument:

Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld av eller tillgrepp av **hela fordonet** sätts ersättningen normalt ned 50 %. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, t o m så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 %. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning.

354 Säkerhetsföreskrifter och låskrav.

När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Stöldskydd ska vara rekommenderat av Svenska Stöldskyddsföreningen (www.stoldskydd.se).

Nyckel till fordon och stöldsdydd ska förvaras aktsamt. Nyckel får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet.

- Personbil och lätt lastbil ska vara låst med ratt- eller växelspakslås. Fordon med elektroniskt stöldsdydd, ska ha detta aktiverat.
- Motorcykel ska vara låst med två skilda godkända lås varav ett av lägst klass 3. Om bygellås eller kättinglås används ska låsbygeln eller kättingen omsluta två av fordonets motstående ramdelar, till exempel de båda gaffelbenen. Fordon med elektroniskt stöldsdydd, ska ha detta aktiverat.
- Moped ska vara låst med ett godkänt lås av lägst klass 3 utöver låst styrlås. Om bygellås eller kättinglås används ska låsbygeln eller kättingen omsluta två av fordonets motstående ramdelar, till exempel de båda gaffelbenen.
- Mopedbil ska vara låst med ratt- eller växelspakslås.
- Terrängskoter ska vara låst med lås av lägst klass 3. När skotern förvaras på släpfordon ska detta vara låst med godkänt dragskolås eller vara fastlåst med godkänd kätting och godkänt hänglås, klass 3.
- Husvagn och annan släpvagn till personbil och lätt lastbil ska vara låst med godkänt dragskolås när vagnen är kopplad till dragfordonet. För frikopplad vagn gäller godkänt dragskolås eller godkänd kätting och godkänt hänglås, klass 3, som godkänd låsning.

Föreskrifter enligt 354 gäller dock inte när fordonet förvaras

- i allmänt garage med tjänstgörande garagevakt om föraren måste lämna ifrån sig nyckeln till stöldsdyddet
- i låst garage som endast disponeras av dig
- i verkstads- eller servicelokal när fordonet är inlämnat för reparation eller service.

355 Nedsättning av försäkringsersättning

Om säkerhetsföreskrifterna i 354 inte följts minskas ersättningen i normalfallet med 25 % vid stöld eller tillgrepp av fordonet. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, t o m så att ersättningen helt faller bort. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning alls.

356 Självriskebefrielse

Har fordonet dold spårändarutrustning i funktion vid skadetillfället, som möjliggör att fordonet kan återfinnas tillämpas ingen självrisk vid stöld eller tillgrepp av **hela fordonet**.

Är fordonet utrustat med ett av oss godkänt växelspakslås och låset var i funktion vid stöld eller tillgrepp av **hela fordonet**, ersätts skadan utan självriskavdrag.

För husvagn (fkl 60) samt övriga släp (fkl 61-63) som är låsta med godkänt dragskolås alternativt godkänd kätting och godkänt hänglås, klass 3, ersätts skadan utan självrisk vid stöld eller tillgrepp av **hela fordonet**.

357 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk. Se dock 355 och 356.

358 Säkerhetsföreskrift för personbil (fordonsklass 01), lätt lastbil (fordonsklass 50) samt husbil (fordonsklass 65)

Vid vistelse i följande länder ska fordonet vara utrustat med av oss godkänd elektronisk startspärr (så kallad immobilizer) som var satt i funktion vid skadetillfället: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Iran, Israel, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Marocko, Moldavien, Polen, Rumänien, Ryssland, Serbien och Montenegro, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tunisien, Turkiet, Ukraina, Ungern och Vitryssland.

Om säkerhetsföreskriften inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument:

Ersättningen vid stöld eller tillgrepp av fordonet sätts ned normalt med 50 %. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, t o m så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när fordonet, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna.

36 Maskinskadeförsäkring för personbil (fordonsklass 01), lätt lastbil (fordonsklass 50) och husbil (fordonsklass 65)

361 Giltighet

Försäkringen gäller för personbil (fkl 01), lätt lastbil (fkl 50) och husbil (fkl 65) som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen och/eller körts högst 120 000 km. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan/felet uppstod ska det anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss.

Försäkringen gäller inte för skada eller fel som täcks genom garanti, Bilavgaslagen eller annat åtagande.

362 Försäkringen gäller för skada eller fel som uppstått plötsligt och oförutsett som påverkar bilens funktion och berör följande komponenter

- motor för framdrift inklusive styrelektronik (databox)
- grenrör
- avgasturbo, kompressor och laddluftkylare
- system för avgasrening (inte ljuddämpare och avgasrör)
- tändsystem (inte tändstift)
- rattlås/tändningslås
- kylsystem för motor och växellåda
- startmotor
- generator och följdskador som påverkar bilens elektriska funktion i dess standardutförande från fabrik
- batterier för drivning av el- och hybridbil
- bränslesystem (inte tank, ledningar, slangar, filter)
- kraftöverföring (inte slitna lamellbelägg och följdskador härav)
- bromsservo (inte huvud- och hjulcylindrar)
- styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (inte bromsskivor, -trummor eller belägg)
- servoaggregat för styrinrättning
- styrsystem för antisladd och antispinn
- styrenhet för xenonljus (inte strålkastare, glas eller lampor)
- pump till automatisk nivåreglering eller luftfjädring
- fabriksmonterad;
 - klimatanläggning inklusive värmeelement
 - färd dator
 - farthållare
 - kombinationsinstrument för hastighet och motorvärden
- fabriksmonterade säkerhetssystem;
 - säkerhetsbälten och sträckare
 - airbags
 - kollisionförberedande eller varnande system
 - elektroniskt stöldskydd (inte stulen/saknad nyckel, fjärrkontroll eller kort).

Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen.

363 Försäkringen gäller inte för skada eller fel som

- a) är vagnskada (321), brandskada (331) eller stöldskada (351)
- b) är orsakad av djur, skadedjur eller insekter
- c) orsakats av sönderfrysning, rost, väta eller korrosion
- d) orsakats av användning av komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande, till exempel genom trimning
- e) skett under tävling med bilen eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på till exempel bana, allmän eller enskild väg
- f) beror på normal förslitning eller förbrukning
- g) uppstått om inte ägaren på ett tillfredsställande sätt kan styrka att bilens ålder och totalt antal körda km faller inom gränserna enligt 361.

364 Säkerhetsföreskrifter

Bilen får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning.

Bilen ska ha fått den service, det underhåll och den fackmannamässiga vård och reparationsåtgärd som normalt krävs för fordon av samma sort.

Fabrikantens anvisningar avseende drivmedel och smörjmedel ska följas.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

365 Garanti

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras lämnar vi garanti som motsvarar sedvanlig bransch-verkstads garanti. Garantin gäller under sex månader men begränsas till 10 000 körda km. Garantifall måste omgående anmälas till oss som har rätt att besiktiga bilen innan reparation påbörjas.

366 Vid varje skadetillfälle tillämpas självrisk beroende av bilens vägmätarställning enligt följande:

0 - 29 999 km	2 000 kr
30 000 - 59 999 km	3 000 kr
60 000 - 120 000 km	4 000 kr.

37 Utökat skydd

371 Försäkringen gäller för personbil och husbil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen och/eller körts högst 120 000 km. Ägaren ska styrka fordonets ålder. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska det anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss.

372 Försäkringen gäller för skada som uppstått plötsligt och oförutsett som orsakats av dig, förare eller passagerare och berör något av följande:

- Kupéskada - skada på inredning, innertak och fast monterad utrustning i kupé och bagageutrymme. Högsta ersättning är 50 000 kr.
- Nyckelförlust eller skada på nycklar samt eventuell omkodning och/eller låsbyte. Högsta ersättning är 10 000 kr och ersättning lämnas högst 1 gång per försäkringsår. Förlust av nyckel ska polisanmälas.
- Sanering av tank – Vid feltankning ersätter vi kostnader för rengöring av bränsletank, ledningar och bränslefilter. Vi ersätter även bärgning till närmaste verkstad. Högsta ersättning är 6 000 kr och ersättning lämnas högst 1 gång per försäkringsår.

373 Kostnad för drivmedel ersätts inte.

374 Gäller inte för skada som:

- är orsakad av djur, skadedjur eller insekter
- är vagnskada (321), brandskada (331), stöldskada (351), glasskada (341), maskinskada (361), räddning (411) eller (skada som ersätts från fordonets vagnskadegaranti)
- orsakats av sönderfrysning, rost, väta eller korrosion
- orsakats av användning av komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande
- skett under tävling med bilen eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på till exempel bana, allmän eller enskild väg
- beror på normal förslitning eller förbrukning
- uppstått om inte ägaren på ett tillfredsställande sätt kan styrka att bilens ålder och totalt antal körda km faller inom gränserna enligt 371.

375 Säkerhetsföreskrifter

För att få full ersättning ska du sköta fordonet och eventuell utrustning omsorgsfullt för att förhindra att skada uppkommer.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

376 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

38 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring

381 Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser. Om stulen eller förlorad utrustnings fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med originalkvitto, garanti-bevis eller annan motsvarande trovärdig handling betalas i regel ingen ersättning.

382 Vi har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant.

Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation.

Beräkning av kontant ersättning grundar sig på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.

Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas görs ålders-/slitageavdrag (i procent) från kostnad för ny likvärdig utrustning enligt följande för:

- musik-, kommunikations- och annan elektronisk utrustning med 10 % per år. Högsta avdrag är 70 %.
- markiser, förtält, kapell, cabriolettyg med 10 % per år. Högsta avdrag är 80 %.
- fälgar med 10 % per år. Högsta avdrag är 80 %.
- däck med 20 % för varje påbörjat 1 000-tal mil. Högsta avdrag är 80 %.
- bilbatterier med 20 % per år. Högsta avdrag 80 %.
- batterier för el- eller hybridbil med 10 % per år. Högsta avdrag 80 %.

383 Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skadan reparerats
- merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt 372 inte inhämtats eller inte följts
- merkostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för varumärkesskyddad eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext betalas dock. Motivlack ersätts inte
- merkostnad för reparation till följd av att fordonet avviker avsevärt från fabriksutförandet
- merkostnad genom reparationsarbeten på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte vi särskilt godkänt merkostnaden
- normalt slitage när fordonet används i samband stöld eller annat tillgrepp
- mervärdesskatt när du är redovisningsskyldig för sådan skatt
- eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada.

384 Skadad personbil som tillverkats seriemässigt kan ersättas med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om utrustningen var ny och ingick då bilen köptes.

Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning:

- att skadan skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången
- att du ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången (förregistrering räknas inte),
- att bilen körts högst 20 000 km och
- att skälig reparationskostnad för bil och utrustning beräknas överstiga 50 % av nypris vid skadetillfället. Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden sker beräkningen efter senaste kända cirkapris (nypris). Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i kostnaderna.

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället betala skadan kontant med belopp som motsvarar vad det skulle ha kostat oss att anskaffa en ny bil.

385 Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersatts om inte annat överenskommit.

386 Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen.

Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas dina skäliga kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi sköta hämtningen. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

Vi betalar de skäliga bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment. Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk avdrages.

387 Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit oss detta enligt försäkringsavtalet.

4 Räddningsförsäkring

41 Omfattning

411 Försäkringen kan gälla för personbil, motorcykel, lätt lastbil och husbil samt till dessa tillkopplad släpvagn eller husvagn.

Försäkringen gäller för sådan transport av förare, passagerare och försäkrat fordon, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt 412-415. Händelsen ska ha skett under färd med fordonet eller i anslutning därtill.

412 Transport av förare eller passagerare som drabbats av olycksfall eller plötsligt blivit sjuk

- till närmaste sjukhus eller läkare
- till sjukhus eller hemort inom Norden om vårdande läkare intygar att transporten är nödvändig med hänsyn till patientens tillstånd
- till hemort inom Norden, om resan med fordonet inte kan fortsätta. Resekostnaden för passagerare betalas också om den avbrutna resan beror på att föraren drabbats av olycksfall eller plötslig sjukdom eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet
- till hemort inom Norden av förare eller passagerare som avlidit på grund av olycksfallet eller sjukdomen.

Dina Försäkringars skadejour har öppet alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0771-77 10 00

Du får snabb och effektiv hjälp.

Vid behov av hjälp **utomlands** ring **+46 771-77 10 00**

413 Transport av förare eller passagerare när fordonet skadats eller stulits

- till hemort inom Norden om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan
- till hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.

414 Transport av fordon när föraren eller nära anhöriga passagerare till denne drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit, till fordonets hemort inom Sverige om resan måste avbrytas och fordonet måste lämnas kvar på grund av att ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.

415 Transport av fordon som skadats eller råkat ut för annat driftstopp eller stulits

- till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckeln till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet
- till fordonets hemort inom Sverige om skadan är så allvarlig att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Transport av oreparerat fordon ersätts endast om skadan skett utomlands. Se även 422 c) och d)
- till fordonets hemort inom Sverige om fordonet stulits och kommit tillrätta sedan resan fortsatt på annat sätt. Transport av fordon enligt 415 a) och b) ersätts inte om skada på fordonet ersätts genom kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti. Dock ersätts hämtning av reparerat fordon enligt 422 d).

416 Försäkringen gäller inte

- om händelsen skett under tävling med fordonet eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på bana eller allmän väg
- vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- för passagerare i taxi
- för merkostnad föranledd av gods som transporterats med annat fordon och släpvagn än privat personbil (fordonsklass 01) och till denna kopplad släpvagn
- om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål.

417 Säkerhetsföreskrifter

- Förare ska vid färd ha det körkort eller förarbevis som krävs
 - förare och eller passagerare får inte genom påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel ha bidragit till skadehändelsen
 - fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter
 - fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet
 - innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

42 Ersättningsregler

421 Persontransporter

- Om transport till läkare eller sjukhus sker med privatfordon lämnas ersättning med belopp som vid varje tillfälle normalt betalas från trafikförsäkring i motsvarande fall.
- Hemresa till hemort inom Norden ersätts med kostnaden för resa med billigaste transportmedel. Resa till bestämelseorten kan betalas i stället för hemresa om detta blir billigare. Resekostnaden för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle ha avslutat färden där.
- Transport av avliden ska i förväg godkännas av oss.

422 Fordonstransporter

- Hemtransport eller hämtning av fordon ska i förväg godkännas av oss.
- I stället för transport till närmaste verkstad enligt 415 a) kan reparation på platsen betalas om detta inte blir dyrare.
- Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts högst med ett belopp som svarar mot fordonets värde. I fråga om oreparerade fordon avses värdet efter skadan.
- Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av dig. Vi betalar skäliga resekostnader för föraren från hemorten till den plats där fordonet lämnats eller där det återfunnits efter stöld. Dessutom betalas dagtraktamente enligt det statliga resereglementet och skäliga hotellkostnader under den tid det tar att hämta hem fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen av fordonet.
- Driftkostnaden för fordon som hämtas av dig ersätts inte. Om vi ombesörjer hämtning eller hemtransport ska du betala bränsle- och färjekostnader, som du inbesparat därigenom.

423 Ersättning betalas i den mån rätt till ersättning inte föreligger enligt lag eller särskild författning, annan försäkring, garanti, räddningsabonnemang eller annat avtal.

424 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

5 Rättsskyddsförsäkring

51 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

52 Vilka tvister försäkringen gäller för

521 Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt och som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

522 Försäkringen gäller inte:

- för tvist som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3 § första stycket rättegångsbalken (så kallat småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet
- för uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning, där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt 53
- för tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren.
- för tvist där du inte har befogat intresse av att få saken prövad.

53 Vilka brottmål försäkringen gäller för

531 Försäkringen gäller för brottmål om du misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död samt
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

532 Kan den, som åtalats för grov vårdslöshet i trafik eller grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftäggande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

533 Försäkringen gäller inte för brottmål då misstanke om brott eller åtal till någon del avser:

- rattfylleri
- påverkan av annat berusningsmedel än alkohol
- olovlig körning
- hastighetsöverträdelse enligt trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt trafikförordningen.

54 Val av ombud eller försvarare

541 För att försäkringen ska gälla måste du anlita ombud eller försvarare som är lämplig med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

542 Vi har vid vår bedömning av ombuds lämplighet enligt sista punkten möjlighet att inhämta ett rådgivande yttrande från Försäkringsförbundet. Ansökan om rådgivande yttrande om ombuds lämplighet kan även göras av ombudet eller av dig.

Om vi inte anser ett ombud är lämpligt kan ombudet eller du begära överprövning av beslutet hos Försäkringsförbundets nämnd för Rättsskyddsfrågor.

543 Vid tvist om skäligheten av arvode och övriga kostnader mellan ledamot av Sveriges Advokatsamfund, eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och oss ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och du förbinder er att godta utfallet av sådan prövning.

544 I tvist eller mål som handläggs utomlands måste du anlita ombud eller försvarare som vi bestämmer.

55 Vilka kostnader försäkringen ersätter

551 Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle kunna ha lämnats genom annan försäkring eller på annat sätt. Om skadestånd till dig även kan antas omfatta kompensation för ombudskostnader lämnas ingen ersättning för dessa.

552 Du kan få ersättning för kostnader enligt 552 a) - f) om de är nödvändiga och skäligen och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten eller annan.

- a) Ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.
- b) Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.
- c) Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- d) Expeditionskostnader i domstol.
- e) Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- f) Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

553 Försäkringen lämnar inte ersättning för

- a) ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- b) verkställighet av dom, beslut eller avtal
- c) merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud/försvarare eller byter ombud/försvarare
- d) ersättning till skiljemän.

56 Självrisk och högsta ersättningsbelopp

561 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

562 Vi betalar vid varje tvist eller brottmål högst 200 000 kronor.

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

57 När försäkringen gäller

571 Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanke om brott delgivits dig.

Om du som förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan du få rättsskydd i tvist med oss angående din personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att vi inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättsskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst. Du måste dock för att få rättsskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot oss inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

58 Geografisk omfattning

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde enligt 12 första stycket.

59 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen, inträder vi i din rätt mot motparten eller staten.

6 Bestämmelser om premieberäkning

61 Uppgift till grund för premien

611 Premien är beräknad efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om du lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades, gäller vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument om nedsättning av försäkringsersättning.

612 Upplysningsplikt

Du ska meddela oss om de uppgifter som anges i försäkringsbrevet har ändrats. Sker inte detta gäller vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument om nedsättning av försäkringsersättning.

613 Körsträcka

För bil enligt fordonsklasserna 01, 05 och 50 betalas premie efter beräknad årlig körsträcka. Följande indelning gäller:

Fordonsklasserna 01 och 50

Klass	Antal km
1	högst 10 000
2	10 001 - 15 000
3	15 001 - 20 000
4	20 001 - 25 000
5	över 25 000

Fordonsklass 05

Klass	Antal km
1	högst 40 000
2	40 001 - 70 000
3	över 70 000

Om du har tror att bilen under försäkringsåret kommer att köras längre än det som motsvarar den körsträckeklass som anges i försäkringsbrevet ska detta omedelbart anmälas till oss.

Du ska på begäran lämna uppgift om antal körda kilometer, bilens vägmätarställning och beräknad körsträcka. Om begärda uppgifter inte lämnas har vi rätt att höja körsträckeklassen.

Körsträckeklassen kan ändras närhelst man önskar under försäkringsåret. Visar det sig vid skada att för låg premie betalats på grund av för lågt uppgiven körsträcka, gäller vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument om nedsättning av försäkringsersättning.

614 Nykterhetsrabatt

Premierabatt för nykterhet lämnas om du lever helnyktert och om fordonet huvudsakligen förs av helnykter person. Helnykter anses den vara som är medlem i nykterhetsorganisation eller annan organisation eller grupp som enligt sina stadgar fordrar att medlem helt avhåller sig från sådana alkoholhaltiga drycker vilkas alkoholhalt överstiger 2 ¼ volymprocent.

Om du lämnar organisationen enligt ovan eller upphör att leva helnyktert ska detta omedelbart anmälas till oss.

Visar det sig vid skada att du har nykterhetsrabatt utan att ha rätt till detta, gäller vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument om nedsättning av försäkringsersättning.

615 Tariffzon

Premien beräknas efter den tariffzon, inom vilken du är eller borde vara folkbokförd (i regel den fasta bostadsadressen). Om fordonet används i egen rörelse med "fast driftställe" (till exempel kontor, fabrik, verkstad, taxistation) bestäms tariffzonen av driftställets adress.

Du ska meddela oss om den postadress som anges i försäkringsbrevet inte stämmer med förutsättningarna ovan. Om premien är för låg på grund av felaktig tariffzon gäller beträffande nedsättningen av försäkringsersättning vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument.

62 Bonus

621 Försäkringen gäller med rätt till bonus om det framgår av försäkringsbrevet. Bonus innebär att du får rabatt på **trafikförsäkringspremien** för skadefria år. Bonus lämnas inte på den del av premien som är fast grundpremie.

Ny försäkring utan tidigare bonusrätt placeras i **bonusklass 1**. Efter varje försäkringsår utan skada flyttas försäkringen till närmaste högre bonusklass. Flyttning från klass 6 till klass 7 kräver att försäkringen varit skadefri de senaste sex åren. Varje skada som leder till utbetalning från trafikförsäkringen medför att den bonus som gällde när skadan hände sänks med två klasser fr o m nästa försäkringsår.

Du som har försäkring placerad i bonuskod 79 (personbil eller lätt lastbil med minst 15 skadefria år) slipper bonuspåverkan vid första skadan. Denna förmån medges inte om villkor 222 för Trafikförsäkring aktualiserats i samband med trafikskadan.

Bonus sänks inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om du kan bevisa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon dels det inte visas att du eller föraren är medvållande eller att bristfällighet på ditt fordon har medverkat till skadan.

63 Rabatt

631 För personbil (fordonsklass 01) och lätt lastbil (fordonsklass 50) lämnas vid delkaskoförsäkring, (dvs. brand-, glasrute-, stöld-, räddnings-, rättsskydds- och maskinskadeförsäkring) och vid vagnskadeförsäkring rabatt på premien, varvid **trafikförsäkringens** bonus läggs till grund för rabatten.

632 För motorcykel (fordonsklass 13) och husbil (fordonsklass 65) lämnas vid delkaskoförsäkring, (dvs. brand-, glasrute-, stöld-, räddnings- och rättsskyddsförsäkring) och vid vagnskadeförsäkring rabatt på premien, varvid **trafikförsäkringens** bonus läggs till grund för rabatten.

Rabatt lämnas endast om både trafik-, delkasko- och vagnskadeförsäkringen finns hos oss.

Tilläggsförsäkringar och Särskilda villkor

A Hyrbilsförsäkring för personbil (fordonsklass 01) och lätt lastbil (fordonsklass 50)

Hyrbilsförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko). Om delkaskoförsäkringen upphör eller fordonet avställs så upphör även hyrbilsförsäkringen från samma tidpunkt.

Hyrbilsförsäkringens giltighetsområde - se moment 12 under Försäkringsvillkor.

A1 Ersättning lämnas i högst 45 dagar om den försäkrade bilen inte kunnat användas på grund av skada, ersättningsbar stöld eller annat driftstopp. Ersättning med anledning av vagnskada lämnas även om bilen inte är vagnskadeförsäkrad eller om vagnskadegaranti saknas.

A2 Ersättning lämnas med 3/4 av dygns- och kilometerkostnaden för hyrbil som ifråga om utrymme motsvarar den försäkrade bilens. Bil ska hyras hos biluthyrningsföretag. Vi har rätt att anvisa uthyrare.

I stället för hyrbil kan ersättning lämnas som ett kontantbelopp med 100 kronor per dag.

Har vid skada utomlands hyrbil erhållits genom försäkringen har svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige samma personskadeskydd i hyrbilen under hyrestiden som vid färd med den svenskregistrerade bilen.

A3 Du betalar

- 1/4 av den totala kostnaden för hyrbilen
- drivmedel för hyrbilen
- eventuell försäkringspremie avseende hyrbilen.

A4 Ersättning lämnas inte

- vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- för tid när den försäkrade bilen är inlämnad för service eller underhållsarbete
- för längre tid än skälig reparationstid. Om bilen inte repareras lämnas ersättning för den tid som är rimlig för att skaffa annan likvärdig bil
- om bilen vid skadetillfället var avställd eller belagd med körförbud
- om du erhåller ersättning från annat håll genom till exempel skadestånd eller trafikskadeersättning
- om skäl till nedsättning av ersättning vid kaskoskada finns enligt punkt 314 "Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring".

B Djurkollisionsförsäkring för personbil (fordonsklass 01), lätt lastbil (fordonsklass 50) och husbil (fordonsklass 65)

Djurkollisionsförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko). Om delkaskoförsäkringen upphör eller fordonet avställs så upphör även djurkollisionsförsäkringen från samma tidpunkt.

För Djurkollisionsförsäkringen gäller de i punkt 314 "Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring" angivna reglerna om nedsättning av ersättning vid skada.

B1 Ersättning lämnas för skada uppkommen vid kollision med djur, som skett plötsligt och oförutsett.

B2 Ersättning betalas för reparations- eller självriskkostnad. Försäkringen ersätter vagnskadegarantisjälvrisk eller 6 000 kronor om sådan saknas. Försäkringen gäller utan självrisk.

Vid skada på ren, boskap eller hund ska anmälan ske till ägaren eller om denne inte kan anträffas, till polisen.

Vid kollision med älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn och mufflonfår, ska anmälan göras till polisen. Intyg från djurägaren eller polisen ska insändas tillsammans med skadeanmälan till oss.

B3 Är fordonet belagt med körförbud gäller inte försäkringen för skada som inträffar när fordonet brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.

C Bild- och ljudutrustningsförsäkring för personbil (fordonsklass 01) lätt lastbil (fordonsklass 50) och husbil (fordonsklass 65)

Utrustningsförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko). Om fordonet är avställt gäller Utrustningsförsäkringen endast i kombination med minst delkaskoförsäkring för avställt fordon.

C1 Ersättning lämnas för värde överstigande 10 000 kronor och med högst det värde som framgår av försäkringsbrevet för stulen egendom eller egendom som skadats i samband med stöldskada och som är ersättningsbar enligt delkaskoförsäkringens stöldmoment. Begränsning av ersättningens storlek avseende utrustning för överföring av bild och ljud enligt 351 upphävs genom detta. Värderings- och ersättningsregler enligt 382 gäller.

D Försäkring för avställt fordon

Avställningsförsäkring kan tecknas för fordon som är avställda i Vägtrafikregistret. Av försäkringsbrevet framgår om fordonet är försäkrat som avställt. Försäkringen **gäller endast i Sverige**.

Ett avställt fordon får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter. Maskinskade- och räddningsförsäkring ingår inte i försäkringen för avställt fordon.

D1 För stöldförsäkring för avställd personbil (fordonsklass 01), lätt lastbil (fordonsklass 50) samt husbil (fordonsklass 65) gäller ordinarie självrisk om fordonet stulits eller tillgripits

- genom inbrott i låst garage
- ur allmänt garage med tjänstgörande vakt.

I övriga fall höjs självrisken med 1 000 kronor.

Dessa självriskregler gäller även vid stöld av utrustning enligt 311 b). Föreskrifterna om stöldskydd enligt 354 i de allmänna villkoren tillämpas inte.

D2 För stöldförsäkring för avställd motorcykel (fordonsklasserna 13 och 14) samt avställd moped (fordonsklass 19) gäller att dessa ska förvaras i låst lokal. Sker inte detta gäller vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument om nedsättning av försäkringsersättning vid åsidosättande av föreskrift som är till för att förhindra eller begränsa skada.

E Försäkring för husvagn (fordonsklass 60) och husbil (fordonsklass 65)

Detta särskilda villkor är även tillämpligt för tältvagn och camper. För husbil gäller att fordonet ska vara minst halvförsäkrat.

E1 Försäkringen omfattar egendom enligt allmänna villkoren 311. Dessutom omfattar försäkringen i fordonet förvarad personlig lösegendom för privat bruk tillhörande dig, din make/maka och hemmavarande barn (folkbokförda på din adress) till ett sammanlagt belopp av högst 20 000 kronor.

Försäkringen gäller inte för

- pengar, mynt-, sedel- och frimärkssamlingar, ritningar och manuskript
- konstverk, äkta mattor, antikviteter, fordon och båtar.

E2 Ersättning för stöld av i fordonet förvarad utrustning samt personlig löseegendom lämnas endast vid skada genom inbrott i låst fordon, såvida inte hela fordonet samtidigt stulits.

E3 För personlig löseegendom enligt nedan lämnas ersättning endast om skadan skett under resa utom hemorten. Ersättning lämnas dock inte vid stöld om fordonet i samband med sådan resa, lämnats obebott mer än ett dygn. Detta gäller även om stölden skett under första dygnet.

1. Värdehandlingar, föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar, vapen, vin och sprit till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 kr.
2. Päls och pälsverk.
3. Dator, kamera, kikare samt utrustning till dessa.
4. Utrustning för överföring av bild och ljud, till exempel anläggning för radio, musik, telefoni, system för data, tv, video samt navigering som inte är fast monterade och konstruerade för bruk i fordonet.

E4 Säkerhetsföreskrifter för stöldförsäkringen avseende löseegendom

När fordonet lämnas ska den försäkrade egendomen som förvaras i fordonet vara inlåst i detta.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning, som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av dig. Föremål som på grund av sin storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

Om dessa föreskrifter inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument:

Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet sätts ersättningen normalt ned med 50 procent. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, t o m så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 procent. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning alls.

E5 Försäkringen omfattar även en ansvarsförsäkring som gäller för dig i din egenskap av ägare till fordonet.

Ansvarsförsäkringen lämnar ersättning för det skadestånd som enligt lag kan åläggas dig i egenskap av ägare till fordonet. För husvagn gäller dock att försäkringen inte omfattar skada som täcks av dragbilens trafikförsäkring och inte heller skada på egendom som förvaras i husvagnen.

Högsta ersättningsbelopp är 2 miljoner kronor vid personskada och 1 miljon kronor vid sakskada.

Självrisk vid ansvarsskada är 500 kronor.

E6 Försäkringen omfattar även rätt till semesteravbrottsersättning. För husvagn krävs att även dragbilens försäkring finns hos oss.

- Avbrottsersättning lämnas vid sådan skada på fordonet som ersätts genom fordonets kaskoförsäkring.
- Skadan ska ha medfört avbrott i semesterresa.
- För husvagn lämnas ersättning med 150 kronor/dag och för husbil med 300 kronor/dag räknat från och med dagen efter skadedagen. Ersättning lämnas för den tid fordonet inte kunnat användas för sitt ändamål, dock längst i tre veckor.
- Den självrisk som gäller för respektive försäkringsform (brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkring) dras av från sammanlagd kostnad för skadan och avbrottsersättningen.
- Det åligger dig att verka för att avbrottet blir så kort som möjligt.

E7 Utöver vad som sägs i 321 gäller vagnskadeförsäkringen även för skada

- som orsakats av oberäknad utströmning av vatten från fordonets tank eller ledningssystem. Ersättning lämnas för fordon som är högst 8 år gammalt och då med högst 1 prisbasbelopp.
- orsakad av hård vind (minst 13,9 m/sek) på fordonet monterat förtält och markis.

Det som i övrigt sägs i 322, 323 och 324 gäller i tillämpliga delar även för utströmningsskada och skada på förtält.

F Begränsad ersättning för bil av årsmodell före 1965

För **bil** enligt fordonsklasserna 01 och 50 av årsmodell 1959 och äldre är ersättningen från kaskoförsäkring begränsad till 75 000 kronor. För bil av årsmodell 1960 till och med 1964 är ersättningen från kaskoförsäkring begränsad till 150 000 kronor.

G Maskinskadeförsäkring för traktorer och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86)

G1 Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till trafik-, brand-, stöld- och vagnskadeförsäkrad traktor och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86).

G2 Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på försäkrat fordon och sådan fast monterad utrustning som kan anses vara normal för fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade.

G3 Försäkringen gäller inte för skada eller fel

- som avses enligt 33 brand-, 35 stöld-, eller 32 vagnskadeförsäkring
- som består i slitage och förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- genom rost, frätning, kavitation eller genom sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning
- som orsakats av sönderfrysning
- enbart på däck, larvband eller batterier
- för vilken leverantör eller annan är ansvarig på grund av kontrakt, garanti eller annat åtagande.

G4 Fordonstillverkarens anvisningar ska följas vad gäller underhåll, vård och belastning. Fordonet får inte användas så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning. Rekommenderade oljor ska användas. Följs inte föreskrifterna kan ersättningen minskas eller utebli enligt Allmänna Villkor Konsument.

G5 Om skadan inträffat inom 1 år efter det att fordonet togs i bruk som fabriksnytt, lämnas full ersättning för skadade delar. I annat fall görs åldersavdrag med 15 % per påbörjat användningsår på skadade delar. Avdraget är maximalt 75 %.

G6 Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen.

G7 Vid varje skadetillfälle gäller i försäkringsbrevet angiven självrisk.

H Avbrottsförsäkring för traktorer och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86) samt tung lastbil (fordonsklass 51)

H1 Om inte annat framgår av försäkringsbrevet ingår avbrottsförsäkring i vagnskadeförsäkringen för traktor och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86) samt tung lastbil fordonsklass 51.

H2 Ersättning lämnas om fordonet inte kunnat användas på grund av ersättningsbar brand-, stöld-, vagn- eller maskinskada. För skada som omfattas av försäkringen och som inträffat under den tid försäkringen varit i kraft, lämnas ersättning under förutsättning att kostnaden för skadan överstiger gällande självrisk.

H3 Ersättning lämnas inte om

- avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från din sida
- du får stilleståndsersättning från trafikförsäkring eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden
- fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud.

H4 Ersättning lämnas enligt följande regler. Beloppet avser kronor per dag.

Traktorer använda i lantbruk (fordonsklass 81)

Fordonsvikt i kg	Belopp per dag
- 1 499	50
1 500 - 2 499	150
2 500 - 3 499	200
3 500 - 4 999	250
5 000 -	300

Motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 86)

Fordonsvikt i kg	Belopp per dag
- 1 499	50
1 500 - 2 499	150
2 500 - 3 499	250
3 500 - 4 999	300
5 000 -	600

Tung lastbil (fordonsklass 51)

Totalvikt i kg	Belopp per dag
- 6 999	300
7 000 - 10 999	400
11 000 - 14 999	500
15 000 - 18 999	600
19 000 - 28 999	700
29 000 -	800

H5 Karens (tid under vilken ersättning inte lämnas) räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan.

Karensen är 2 arbetsdagar. Vid stöld av fordonet tillämpas ingen karens, utan ersättning lämnas från och med första arbetsdagen efter skadedagen.

H6 Ersättning lämnas under högst 15 arbetsdagar karenstiden oräknad. Repareras inte skadat fordon, lämnas ersättning för beräknad reparationstid, dock högst den tid som kan anses vara rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon (högst 15 arbetsdagar).

Vid stöld av hela fordonet gäller att ersättning lämnas för den tid fordonet varit borta och för den tid som kan anses vara rimlig för att anskaffa ett likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordon (högst 15 arbetsdagar).

J Vagnskadeförsäkring för släpvagn till traktor som används i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel (fordonsklass 81)

J1 Försäkringen gäller under förutsättning att

- släpvagnen inte är registreringspliktig samt att
- den dragande traktorn är trafik-, brand-, stöld- och vagnskadeförsäkrad hos oss.

J2 Försäkringen omfattar släpvagn avsedd för transporter och gäller endast då denna är kopplad till den försäkrade traktorn. Som släpvagn räknas inte bogserade jordbruksredskap för besprutning, jordbearbetning, sådd eller skörd. Försäkringen omfattar inte släpvagn som används till andra ändamål, till exempel skogskörslor. Försäkringen omfattar högst det antal släpvagnar som samtidigt får dras av traktorn (vanligtvis två).

J3 Försäkringen gäller vid varje skadetillfälle med samma självrisk som för den dragande traktorn. Har traktor och släpvagn skadats samtidigt avdrages endast en självrisk.

J4 Försäkringen gäller inte för skada genom brand eller stöld eller för skada som kan ersättas genom annan försäkring.

K Årsförsäkring för terrängskoter (fordonsklass 35)

K1 Försäkringen är en årsförsäkring. Det innebär att premien är beräknad för begränsad användning under året. Av denna anledning kan avtalet inte tillåtas upphöra i förtid av annat skäl än att fordonet säljs eller skrotas.

K2 Självrisk vid vagnskada är 5 000 kronor för fordon med maximal motoreffekt på 73kW (ca 99 hk). För fordon med högre motorstyrka, från 74kW (ca 100 hk) är vagnskadesjälvrisk 10 000 kronor.

L Handikappanpassad personbil (fordonsklass 01)

Vid ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada betalar försäkringen ersättning, under förutsättning att gällande försäkring finns för handikappanpassad utrustning. Ersättning lämnas för den del av kostnaden som inte lämnas från annan, till exempel Försäkringskassan, och med högst det belopp som framgår av försäkringsbrevet.

M Företagsanpassad lätt lastbil (fordonsklass 50)

Försäkringen gäller för fast monterad yrkesutrustning i eller på fordonet. Ersättning lämnas för utrustningen i samband med ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada, under förutsättning att gällande försäkring finns, med högst det belopp som framgår av försäkringsbrevet.

N Medförsäkrat släp till terrängskoter

Försäkring för terrängskoter (fordonsklass 35) gäller även för **tillkopplat** terrängsläp med samma ägare.

Försäkringsskyddet för släpet är detsamma som för skotern. Ersättningen är maximerad till högst 20 000 kronor.

Särskilda bestämmelser för motorfordonsförsäkring

Dessa Särskilda bestämmelser gäller utöver vad som sägs i Allmänna Villkor Konsument.

Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen

Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie.

Anmälan av skada

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- vid stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån, överfall eller vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända intyg härom till oss
- vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget
- lämna specificerat krav på ersättning
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa oss om detta
- på begäran av oss lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

Tvist om egendomsvärde

Vid tvist om värdet av skada på egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Du ska betala 50 % av värderingsmannens arvode. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi värderingsmannens hela arvode.

Undantag för annans garantiåtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammgenombrott.

Skada vid krig eller liknande händelser

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller dock i vissa fall. Förutsättningarna är

att skadan hänt utanför Sverige och inom tre månader efter oroligheternas utbrott

att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan hände samt

att du inte deltagit i händelserna, inte fungerat som rapportör eller liknande och inte låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättning betalar vi dessutom

- genom **räddningsförsäkringen** nödvändiga merutgifter för hemresa
- genom **stöldförsäkringen** förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller måst lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Vid skador där TSL är tillämplig gäller trafikförsäkringen.